

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งโดย
คณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
ได้มีหนังสือ ที่ วท ๖๐๐๑/๑๗๙ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สรุปความได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
(สวทน.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้มี
คณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (กวทน.) เพื่อทำหน้าที่จัดทำ
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และจัดให้มีการประเมิน
การดำเนินงานของ สวทน. ตามมาตรา ๑๒ ซึ่งภายใต้การดำเนินงานของ กวทน. ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการประเมินการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ

๒. คณะอนุกรรมการจัดทำดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

๓. คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์กำลังคนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์
และคณิตศาสตร์ของประเทศ

ต่อมาหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙
โดยข้อ ๔ (๒) แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวได้กำหนดให้ยุบเลิก กวทน.
ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ และให้อोनอำนาจหน้าที่ไปเป็นของ
สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และข้อ ๕ ได้กำหนดให้การโอนอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๔ (๒)
ไม่รวมถึงอำนาจหน้าที่ของ กวทน. ตามความในมาตรา ๑๒ (๖) (๗) (๘) และ (๙) มาตรา ๓๐
และมาตรา ๓๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติฯ
โดยให้ออนไปเป็นของคณะกรรมการบริหาร สวทน.

สวทน. จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๖๒/๒๕๕๙ ดังต่อไปนี้

๑. ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ ให้ยุบเลิก กวทน.
ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ส่งผลให้คำสั่ง กวทน. เกี่ยวกับการ
แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการดำเนินงานของ สวทน. การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำ
ดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์

กำลังคนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ของประเทศ ทั้งสามคณะสิ้นผลไปพร้อมกับ กวทน. หรือไม่ อย่างไร

๒. ถ้าคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตาม ๑. ยังมีผลใช้บังคับอยู่ การดำเนินงานเป็นอำนาจหน้าที่ของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติหรือคณะกรรมการบริหาร สวทช. และสามารถดำเนินการประชุมต่อไปได้ทันทีหรือไม่ อย่างไร

๓. หากมีการประชุม สวทช. สามารถจ่ายค่าเบี้ยประชุมได้ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๕๕๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การกำหนดอัตราเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นสำหรับคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และผู้เชี่ยวชาญ ได้หรือไม่ หากไม่ได้ การจ่ายค่าเบี้ยประชุมดังกล่าวต้องดำเนินการตามกฎหมายใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทช.) โดยมีผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทน สวทช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ภายหลังจากที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ มีผลใช้บังคับแล้ว ไม่มีการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (กวทน.) แต่งตั้งขึ้นแต่อย่างใด ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คำสั่งของคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติที่ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิณการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการจัดทำดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์กำลังคนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ของประเทศ จะสิ้นผลไปโดยผลของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ที่กำหนดให้ยุบเลิกคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า ในการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการรวมสามคณะที่ กวทน. มีคำสั่งแต่งตั้งขึ้นนั้น กรณีของคณะกรรมการประเมิณการดำเนินงานของ สวทช. เป็นการแต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๓๖ วรรคสาม^๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติให้การประเมิณการดำเนินงานของ สวทช. จะต้องดำเนินการโดยบุคคลภายนอกที่ กวทน. ให้ความเห็นชอบ และในการประชุม กวทน. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิณการดำเนินงานของ สวทช. ดังกล่าว ส่วนกรณีของคณะอนุกรรมการจัดทำดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศและคณะอนุกรรมการ

^๑ มาตรา ๓๖ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน

รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงรายละเอียดของงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นแล้ว พร้อมทั้งผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาและรายงานการประเมิณการดำเนินงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาแล้ว

การประเมิณการดำเนินงานของสำนักงานตามวรรคสอง จะต้องดำเนินการโดยบุคคลภายนอกที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

จัดทำยุทธศาสตร์กำลังคนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ของประเทศ กวทน. ได้แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑^๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งบัญญัติให้ กวทน. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา ศึกษา เสนอแนะ หรือดำเนินการ อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ กวทน. มอบหมาย ต่อมาได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ โดยข้อ ๔ (๒)^๗ และข้อ ๕^๘ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้ยุบเลิก กวทน. และให้โอนอำนาจหน้าที่ของ กวทน. ไปเป็นของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ตามความใน มาตรา ๑๒ (๖) (๗) (๘) และ (๙) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๖ วรรคสาม ให้โอนไปเป็นของ คณะกรรมการบริหาร สวทช. โดยที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวไม่ได้กำหนด ร่องรับให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่ กวทน. แต่งตั้งไว้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้แต่อย่างใด คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่ กวทน. ได้แต่งตั้งไว้โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติฯ จึงต้องถูกยุบเลิกไปด้วย ดังนั้น คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการรวมสามคณะตามที่หารือมานี้ จึงต้องสิ้นผลไปโดยผลของ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว ทั้งนี้ ตามนัยเดียวกับความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๓๔๙/๒๕๖๒^๙ และเรื่องเสร็จที่ ๑๖๗๗/๒๕๕๘^{๑๐}

^๖ มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา ศึกษา เสนอแนะ หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๗ ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการบูรณาการและลดความซ้ำซ้อนในการวิจัยและนวัตกรรมของ ประเทศ ให้ยุบเลิกสภาและคณะกรรมการดังต่อไปนี้ และให้โอนอำนาจหน้าที่ไปเป็นของสภานโยบายวิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติตามคำสั่งนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) คณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ตามกฎหมาย ว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ ข้อ ๕ การโอนอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๔ (๒) ไม่รวมถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๖) (๗) (๘) และ (๙) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้โอนไปเป็นของคณะกรรมการบริหารสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม แห่งชาติ

^๙ บันทึก เรื่อง การตีความมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร. ๐๖๐๑/๑๓๔๙ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๐} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการ การกีฬาแห่งประเทศไทย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประเด็นที่สอง หากคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามประเด็นที่หนึ่ง ยังมีผลใช้บังคับอยู่ การดำเนินงานจะเป็นอำนาจหน้าที่ของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือคณะกรรมการบริหารสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการดังกล่าวจะสามารถดำเนินการประชุมต่อไปได้ทันที หรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ของ กวทน. ต้องสิ้นผลไปโดยผลของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้แต่อย่างใด

ประเด็นที่สาม หากมีการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ตามประเด็นที่หนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ จะสามารถจ่ายค่าเบี้ยประชุมได้ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๕๕๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การกำหนดอัตราเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นสำหรับ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และผู้เชี่ยวชาญ ได้หรือไม่ หากจ่ายไม่ได้ การจ่ายค่าเบี้ยประชุม ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังกล่าวจะต้องดำเนินการตามกฎหมายใด เห็นว่า เมื่อได้ วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการของ กวทน. ต้องสิ้นผลไปโดยผลของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการจึงไม่อาจจัดให้มีการประชุมต่อไปได้ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังจากที่ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว ไม่มีการประชุมของคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่ กวทน. แต่งตั้งขึ้น กรณีจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้ แต่อย่างใด

(นายดิศทัต โตตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๐